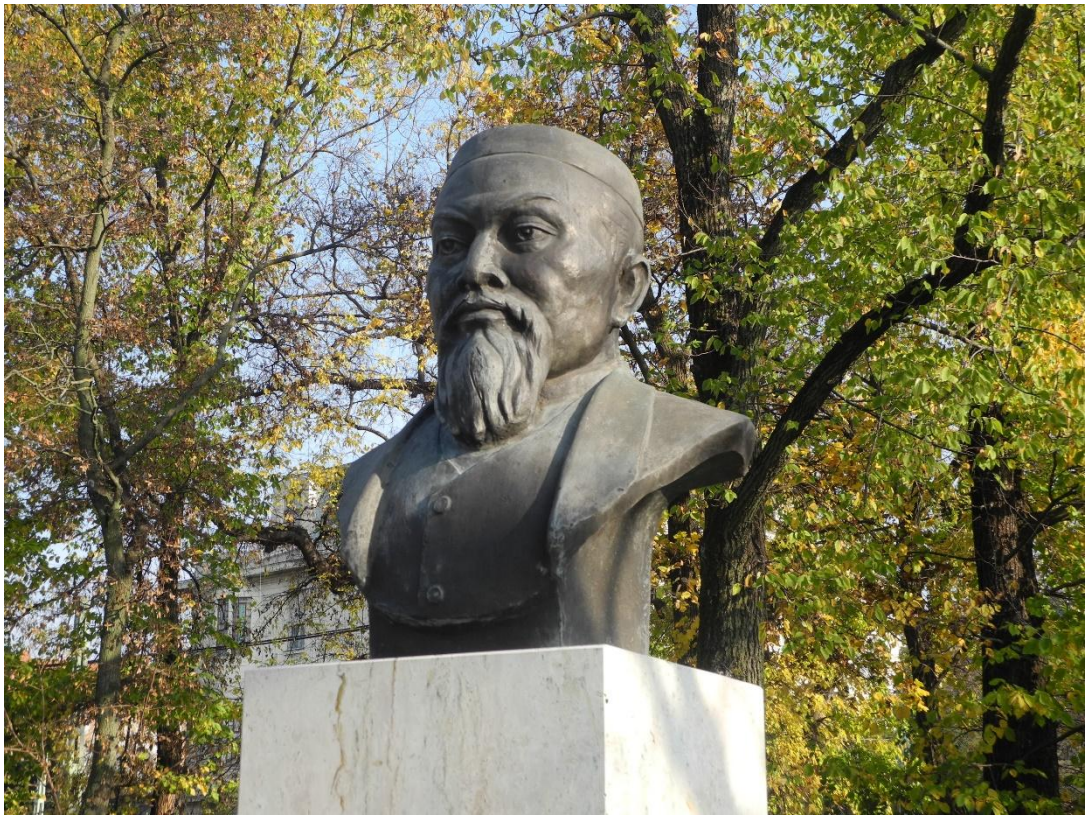
SZOBORPARKŐR

Jolsvai András

Aranyhíd

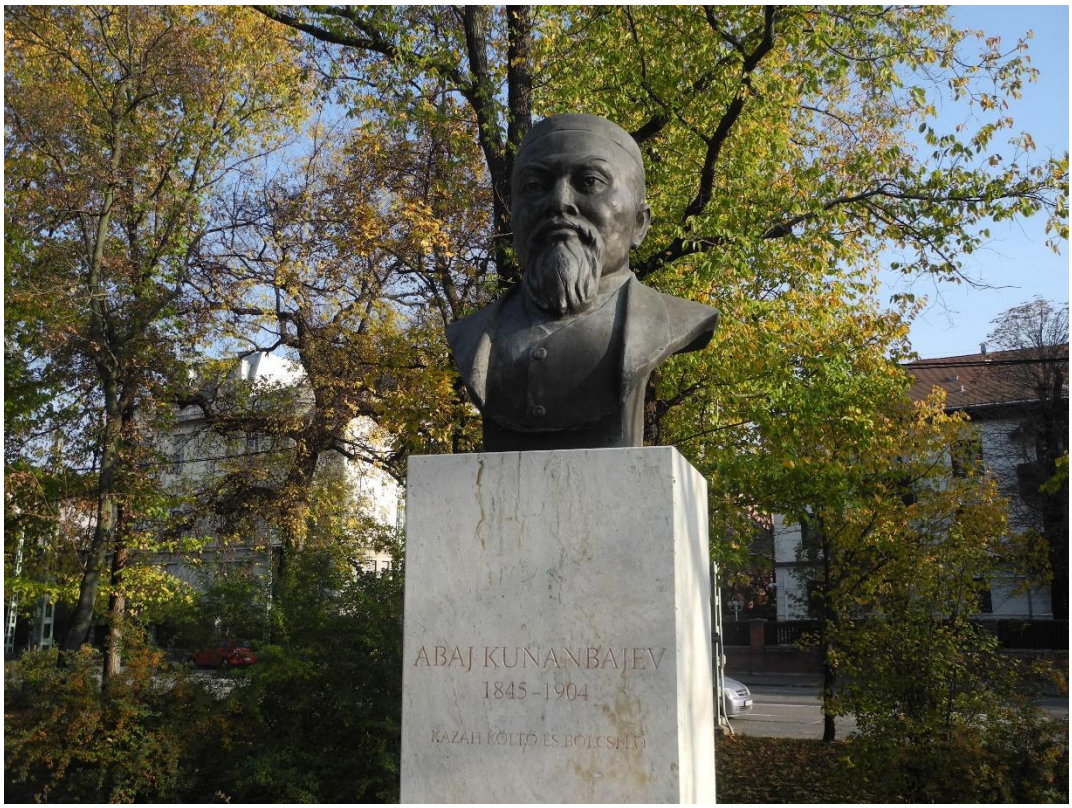

Tegye fel a kezét, aki tudja, ki volt és mit csinált Abaj Kunanbajev! Jó, és most az, aki valaha is olvasott tőle egyetlen sort akár.

Tömegesnek nem mondható a jelentkezők száma. (Ami persze, meglehet, csak minket minősít.)

Abaj Kunanbajev, esetleg Kunanbajuli jelenleg mint délceg mellszobor vesz részt a magyar kulturális életben, s mint ilyen, a mostanában oly gyorsan változó Városliget művészeti színvonalát emeli jelenlétével. Eredetileg kazah költő és bölcselő valamint zeneszerző volt, a kazah költészet, bölcselészet és zeneszerzészet egyik megteremtője, épp ezért hazájában ma is nagy becsben tartják nevét és munkásságát: nem egy szobra áll Kazahsztánszerte, műveit klasszikusnak kijáró szorgalommal gyűjtik és adják ki újra meg újra. Igen, gyűjtik, merthogy a költő Kunanbajevre oly erősen hatottak az ősi kazak énekmondók, az akinok, hogy ő is szájhagyomány útján terjesztette őket, s csak jóval halála után kezdték írásba foglalni lírai munkásságát. De nemcsak szűkebb hazájában

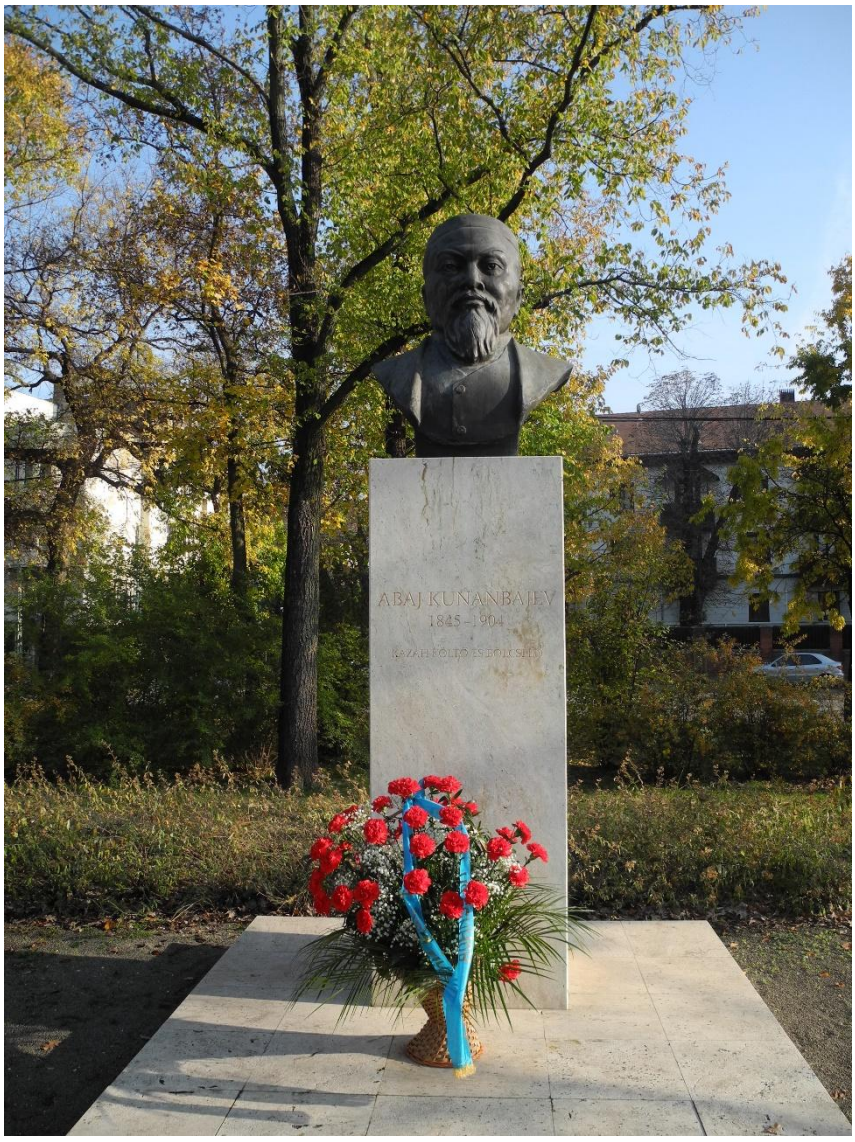
(neki legyen mondva: a világ hatodik legnagyobb államáról van szó) ismerik és tisztelik a nagy Abajt (ez nem eredeti neve, hanem egy szeretetteljes ragadványnév, figyelőt, megfigyelőt jelent) hanem a népének oly sokáig kötelezően kijelölt bővebben is, melyet életében Orosz Birodalomnak, később Szovjetuniónak neveztek. Ez a ritka harmonikus megítélés nemcsak annak köszönhető, hogy hősünk (hősük) 1845-ben született és 1904-ben halt meg, ezáltal elkerülte e két ország (nép) együttélésének legszikárabb évtizedeit, hanem annak is, hogy ab ovo igazi kétnyelvű kultúraközvetítő volt: ő fordította – többek között – kazah nyelvre Puskin és Lermontov műveit, s nyilván a kazah Lermontov és Puskin műveit is boldogan oroszra fordította volna, ha léteznek efféle művek. Akárhogy is, Kunanbajevnek megbecsült helye volt a huszadik századi szovjet és a huszonegyedik századi orosz kultúrában is, művei kiadottak, szobrai felállítottak.

Nem kérdés tehát, hogy megérdemelten került Budapestre is. Persze, az igazi az volna, ha keleti bölcselőhöz illő pufók arca, ápolt bajusza és szakálla mellett műveivel is megismerkedhetnénk – de, fájdalom, erre ez idő szerint még várnunk kell. De ami késik, nem múlik: első lépésként javaslom, véssenek föl egy-két versszakot arra a két méternél is magasabb mészkő alapzatra, melyen a brüszt található. Hely van rajta doszt, nem véletlenül: az eredeti terv az volt, hogy felvésik az alapra, ezt a szobrot maga Nurszultán Nazarbajev, minden kazakok első titkára majd

örökös elnöke, jelenlegi főbölcse adta át, de aztán a látogatás elmaradt, az avatóknak be kellett érniük egy kazak miniszterelnökkel meg egy magyar földművelésügyi miniszterrel, ők nem véződnek sehova, a talapzatra tehát csak az került, a mű Kazahsztán népének ajándéka, köszönjük szépen, kellett, mint egy falat kenyér. E szobor aranyhidat képez a két ország között, mondta az egyik avató örömében, s méltán: ő csak tudja.

Ajándék költőnek ne nézd a fogát, tartja a bölcs mondás, melytől ezúttal el kell tekintenünk, hisz nagyon sok más néznivalónk nemigen akad. Nem véletlenül fogalmazott úgy a fővárosi bírálóbizottság Bulat Kuszajnov művét értékelendő, hogy „korrekt munka" és hogy „magán viseli az adományozó formanyelvét", amellyel csak egyetérthetünk. Más kérdés, hogy elnézve az utóbbi évtizedben köztérhez jutott pesti szobrokat, Kuszajnovnak igazán nincs szégyellnivalója. (Másoknak, mondjuk, van.)

Végül felhívjuk az illetékesek figyelmét, hogy a szobor még mindig az Asztana úton található, pedig a kazah fővárost egy ideje már Nurszultánnak hívják. Ne mondják, hogy tőlem tudták meg. Vegyük föl a változások ritmusát, polgártársak, mert a végén oda lesz a híd is meg az arany is.

Névjegy: Abaj Kunanbajev. Városliget, Asztana út.
Felállítva: 2014. Alkotó: Bulat Kuszajnov.

Fotó: Tanyi Adrienne